

Sygn. akt III AUa 1628/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Daria Stanek
Sędziowie:	SA Bożena Grubba SO del. Małgorzata Paździerska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2018 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy A. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o składki

na skutek apelacji A. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 1 sierpnia 2017 r., sygn. akt VI U 278/17

postanawia:

uchylić zaskarżony wyrok znosząc postępowanie od dnia 1 sierpnia 2017 r. i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy VI Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

SSO del. Małgorzata Paździerska SSA Daria Stanek SSA Bożena Grubba

III AUa 1628/17

UZASADNIENIE

A. W. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 12.12.2016r. która to decyzją organ rentowy ustalił wysokość zadłużenia odwołującej na łączną kwotę 61 540,57 zł. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. Odwołująca twierdziła, że nie podlegała ubezpieczeniom gdyż nie prowadziła działalności gospodarczej albowiem była ona zawieszona, co zgłaszała ZUS ZWPA.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że, wobec niepoprawności wyrejestrowania związanego z zaprzestaniem prowadzenia działalności, w dniu 16.09.2011r. wydał decyzję administracyjną stwierdzającą podleganie odwołującej obowiązkowym ubezpieczeniom z powyższego tytułu. Ubezpieczona nie odwołała się od powyższej decyzji. Następnie zaskarżoną decyzją organ rentowy stwierdził zadłużenie:

- na ubezpieczenia społeczne za okres 10/2006-03/2011 w kwocie 21 650,30 zł oraz odsetek za zwłokę w kwocie 19 214,- zł;

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres 04/2007-03/2011 w kwocie 9 484,12 zł oraz odsetek za zwłokę w kwocie 7 510,- zł;

- na Fundusz Pracy za okres 10/2006-03/2011 w kwocie 1 949,15 zł oraz odsetek za zwłokę w kwocie 1 7330- zł – zł.

Wyrokiem z dnia 01.08.2017r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie i zasądził od ubezpieczonej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 3 600,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd uzasadnił swoje orzeczenie przede wszystkim istnieniem prawomocnej decyzji organu rentowego z dnia 16.09.2011r. o podleganiu odwołującej obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od 13.10.2006r. do 09.03.2010r., od 11.11.2010r. do 01.02.2011r. i od 15.03.2011r. do 21.03.2011r. Decyzja powyższa przesądza o obowiązku uiszczenia składek za cały sporny okres co do zasady.

Ponadto, Sąd uzasadnił, że odwołująca prawidłowo wezwana na termin rozprawy w dniu 20.04.2017r. nie stawiała się, podobnie jak na rozprawę w dniu 04.07.2017r. Jej pełnomocnik wezwany przez Sąd zarządzeniem z dnia 04.07.2017r. (odebrany dnia 24.07.2017r.) do wskazania konkretnych zarzutów do decyzji oraz powołania dowodów na poparcie swoich twierdzeń nie wykonał zarządzenia Sądu.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiodła odwołująca zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu:

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 32, art. 46 ust. 1. I art. 132 w zw. z art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że odwołująca zobowiązana była do opłacania składek i posiada zadłużenie w kwocie wskazanej w zaskarżonej decyzji ;

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, że odwołująca była zobowiązana do opłacania składek za okres objęty odwołaniem;

- naruszenie prawa procesowego w tym art. 299 k.p.c. , art. 227 k.p.c. w zw. z art. 214 k.p.c. poprzez nieskuteczne zawiadomienie odwołującej o terminie rozprawy wyznaczonej na 01.08.2017r. i bezzasadne pominięcie dowodu z przesłuchania odwołującej oraz zamknięcie rozprawy;

- naruszenie prawa procesowego w tym art. 258 i nast. k.p.c. poprzez pominięcie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania świadków, w tym świadka P. P. (1), pomimo złożenia wniosku w tym zakresie;

- naruszenie prawa procesowego w tym art. 227 i nast. k.p.c. w zw. z art. 244 i nast. k.p.c. poprzez bezzasadne pominięcie wniosków dowodowych zgłoszonych w sprawie, zarówno w odwołaniu jak i w pismach procesowych a w szczególności dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, jej zawieszeniem i wyrejestrowaniem;

- naruszenie prawa procesowego w tym art. 207 k.p.c. w zw. z art. 316 k.p.c. poprzez zamknięcie rozprawy z dnia 01.08.2017r. i wydanie wyroku, pomimo wcześniejszego wyznaczenia pełnomocnikowi terminu do zgłoszenia zarzutów i dowodów oraz pomimo zgłoszenia ich w określonym terminie i przyjęciu, że nie zostały zgłoszone;

- błędne ustalenia faktyczne w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej przez odwołującą i pominięcie okoliczności zawieszenia postępowania.

Odwołująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja odwołującej okazała się uzasadniona w sposób skutkujący uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Zgodnie z unormowaniem zawartym w art. 378 § 1 k.p.c. Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w przedmiotowej sprawie doszło do nieważności postępowania o której mowa w art. 379 pkt 5 k.p.c. tj. na skutek pozbawienia strony możliwości obrony jej praw. Pozbawienie strony możliwości obrony jej praw zachodzi w sytuacji, w której z powodu uchybień procesowych sądu lub strony przeciwnej, strona nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, jeśli skutków tego uchybienia nie można było usunąć przed wydaniem orzeczenia w danej instancji, przy czym nie ma jakiegokolwiek znaczenia, czy działanie strony mogłoby mieć wpływ na rozstrzygnięcie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2002 r., V CKN 1057/00, nie publ., z dnia 1 kwietnia 2011 r., II PK 248/10, nie publ. oraz z dnia 27 marca 2012 r., III UK 75/11, nie publ.).

W swoim odwołaniu odwołująca wносиła m.in. o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania odwołującej oraz świadka P. P. (1).

Odwołująca oraz świadek zostali wezwani do osobistego stawiennictwa na rozprawę wyznaczoną na 20.04.2017r. Termin tej rozprawy został odroczony do dnia 04.07.2017r. z uwagi na chorobę pełnomocnika odwołującej (K 26). Odwołująca i świadek zostali wezwani na nowy termin rozprawy, jednak pomimo prawidłowego wezwania nie stawili się, nie stawili się też pełnomocnik odwołującej (K 39). Sąd podjął decyzję o dalszym odroczeniu terminu rozprawy, tym razem do dnia 01.08.2017r. Jednocześnie Sąd zobowiązał pełnomocnika odwołującej do sformułowania konkretnych zarzutów w odniesieniu do zaskarżonej decyzji i wskazania co kwestionuje odwołująca oraz do powołania dowodów na poparcie tych twierdzeń – w terminie 7 dni pod rygorem pominięcia później wskazanych twierdzeń i dowodów. Odwołującą Sąd wezwał na termin rozprawy do osobistego stawiennictwa po rygorem grzywny. (K 39). Zarządzenie zostało wykonane dnia 17.07.2017r.(K 42-45).

Pełnomocnik odwołującej odebrał wezwanie dnia 24.07.2017r. (K 48) i w dniu 31.07.2017r. tj. w siódmym dniu czyli z zachowaniem terminu określonego przez Sąd, wysłał pismo procesowe wykonujące zarządzenie Sadu z dnia 04.07.2017r. Pismo wpłynęło do Sądu dnia 03.08.2017r. (K 57) tj. po rozprawie i po wydaniu wyroku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy niezasadnie uznał, że pełnomocnik odwołującej nie wykonał zarządzenia Sądu z dnia 04.07.2017r. i pominął dowód z zeznań świadka P.. W toku rozprawy w dniu 01.08.2017r. Sad posiadał wiedzę, że pełnomocnik otrzymał wezwanie dnia 24.07.2017r. a tym samym, że wyznaczony siedmiodniowy termin upływał dnia 31.07.2017r. tj. na dzień przed rozprawą. Sąd winien wziąć pod uwagę ewentualność skorzystania przez pełnomocnika z drogi pocztowej. W tej sytuacji należało, jeśli nie odroczyć terminu rozprawy, to odroczyć termin ogłoszenia orzeczenia na wypadek wpłynięcia pisma do Sadu po terminie rozprawy.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy bezpodstawnie uznał, że odwołująca została prawidłowo wezwana na termin rozprawy i wobec powyższego pominął dowód z jej zeznań. Jak wynika z druku EPO na K 49 akt, przesyłka adresowana do odwołującej, wysłana z Sądu dnia 19.07.2017r., została awizowana po raz pierwszy dnia 24.07.2017r. Termin pierwszej awizacji upływał więc dnia 31.07.2017r. i dopiero dnia 01.08.2017r. tj. w dniu rozprawy mogła być awizowana po raz drugi. Faktycznie, drugie awizowanie miało miejsce w tym dniu a tym samym prawidłowość doręczenia (w przypadku nie podjęcia przesyłki przez adresata) można byłoby stwierdzić dopiero z dniem 08.08.2017r.

Zasady doręczania przesyłek sądowych wobec adresata, którego nie zastano w domu oraz nie było możliwości doręczenia przesyłki w sposób zastępczy (art. 138 § 1 k.p.c.), reguluje art. 139 § 1 k.p.c. stanowiący, że: „ w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających, pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe należy złożyć w placówce pocztowej tego operatora, a doręczane w inny sposób - w urzędzie właściwej gminy, umieszczając zawiadomienie o tym w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej ze wskazaniem gdzie i kiedy pismo pozostawiono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć”.

Sąd Okręgowy naruszając powyższe uregulowanie niezasadnie pominął dowód z zeznań odwołującej oraz dowody wskazane w piśmie procesowym jej pełnomocnika, złożone bez naruszenia terminu wyznaczonego przez Sąd. Działania te stanowiły naruszenie przepisów postępowania zarzucane w apelacji odwołującej oraz spowodowały naruszenie prawa strony do obrony jej praw w postępowaniu powodując nieważność postępowania.

Wobec powyższego, działając w oparciu o przepis art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 374 k.p.c. sąd drugiej instancji uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością tj. od dnia 01.08.2017r. i przekazał sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSA Bożena Grubba SSA Daria Stanek SSO (del.) Małgorzata Paździerska